

فهرست مطالب

مقدمه	۱۴
فصل اول: حقوق اشخاص	۱۵
مبحث اول: مفاهیم و اصطلاحات مربوط به شخصیت	۱۵
۱- مفهوم شخص	۱۶
۲- شخصیت	۱۶
۲-۱- قابلیت	۱۷
۲-۲- طرفیت	۱۷
۲-۳- حق	۱۸
۲-۴- تکلیف	۱۸
۳- انواع شخص	۱۹
۳-۱- اشخاص حقیقی	۱۹
۳-۲- اشخاص حقوقی	۲۰
۴- اهلیت	۲۰
۵- انواع اهلیت	۲۱
۵-۱- اهلیت تمتع	۲۱
۵-۲- اهلیت استیفاء	۲۱
۶- رابطه میان اهلیت و شخصیت	۲۲
۷- رابطه میان اهلیت تمتع و شخصیت	۲۲
۸- پاسخ به یک انتقاد	۲۴
۹- مفهوم وضعیت و ارتباط آن با اهلیت و شخصیت	۲۵
۱۰- مفهوم دارایی	۲۶
۱۰-۱- ظرف	۲۶
۱۰-۲- حقوق و تکالیف	۲۶
۱۰-۳- مالی	۲۷
۱۱- ویژگی‌های دارایی و ارتباط آن با شخصیت	۲۷
۱۱-۱- ارتباط مفهوم دارایی با مفهوم شخصیت	۲۷
۱۱-۲- ویژگی‌های ظرف دارایی	۲۷
۱۲- احوال شخصیه	۲۹
۱۲-۱- مفهوم احوال شخصیه	۲۹
۱۲-۲- مصادیق احوال شخصیه	۳۰

۶ □ (حقوق مدنی ۱) اشخاص و محجورین

- ۳۳ ..... ۳-۱۲- اثر حقوقی مترتب بر احوال شخصیه
- ۳۵ ..... مبحث دوم: آغاز و پایان شخصیت
- ۳۵ ..... ۱- اشخاص حقیقی
- ۳۵ ..... ۱-۱- آغاز شخصیت شخص حقیقی
- ۳۷ ..... ۱-۲- پایان شخصیت حقوقی شخص حقیقی
- ۳۷ ..... ۲- مفهوم موت
- ۳۸ ..... ۳- انواع موت از نظر علم حقوق
- ۳۸ ..... ۱-۳- موت حقیقی
- ۳۸ ..... ۲-۳- موت فرضی
- ۴۰ ..... ۴- مفهوم غایب مفقودالاثر
- ۴۰ ..... ۱-۴- غیبت
- ۴۰ ..... ۲-۴- بالنسبه مدید
- ۴۰ ..... ۳-۴- فقدان خبر
- ۴۱ ..... ۵- وضعیت غایب مفقودالاثر
- ۴۱ ..... ۶- تعیین تکلیف غایب مفقودالاثر
- ۴۱ ..... ۱-۶- تعیین تکلیف امور غیرمالی
- ۴۴ ..... ۲-۶- تعیین تکلیف امور مالی
- ۴۵ ..... ۷- اشخاص صالح برای تقاضای تعیین امین
- ۴۷ ..... ۸- وظایف امین
- ۴۷ ..... ۱-۸- پرداخت نفقه افراد واجب النفقه
- ۴۷ ..... ۲-۸- پرداخت دیون
- ۴۸ ..... ۳-۸- فروش اموال منقول
- ۴۸ ..... ۴-۸- فروش اموال غیرمنقول
- ۴۸ ..... ۹- اشخاصی که می‌توانند به عنوان امین منصوب شوند
- ۴۹ ..... ۱-۹- کسی که در زمان غیبت عملاً متصدی امور غایب باشد
- ۵۰ ..... ۲-۹- وارث بالقوه غایب که تضمین کافی بدهد
- ۵۱ ..... ۱۰-۱- پایان سمت امین
- ۵۱ ..... ۱-۱۰- عزل از سوی دادگاه
- ۵۱ ..... ۲-۱۰- دادن مال به تصرف موقت ورثه
- ۵۱ ..... ۳-۱۰- صدور حکم موت فرضی
- ۵۲ ..... ۴-۱۰- مراجعت تاجر یا معلوم شدن فوت یا حیات او
- ۵۲ ..... ۱۱- حق الزحمه امین
- ۵۳ ..... ۱۲- دادن مال به تصرف ورثه

فهرست مطالب □ ۷

- ۱۳- شرایط دادن مال به تصرف موقت ورثه ۵۳
- ۱۳-۱- غایب کسی را به عنوان نماینده خود برای اداره اموالش معین نکرده
باشد ۵۳
- ۱۳-۲- دو سال از آخرین خبر غایب گذشته باشد ۵۵
- ۱۴- تشریفات دادن مال به تصرف موقت ورثه ۵۶
- ۱۴-۱- تحقیق دادگاه ۵۶
- ۱۴-۲- نشرآگهی ۵۶
- ۱۴-۳- دادن ضامن یا تضمینات کافی ۵۷
- ۱۵- آثار حقوقی دادن مال به تصرف موقت ورثه ۵۷
- ۱۵-۱- نسبت به امین ۵۷
- ۱۵-۲- نسبت به غایب ۵۸
- ۱۵-۳- نسبت به ورثه ۵۸
- ۱۶- صدور حکم موت فرضی ۵۹
- ۱۷- شرایط صدور حکم موت فرضی ۶۰
- ۱۷-۱- سپری شدن مدتی که عاداتاً شخص زنده نمی‌ماند ۶۰
- ۱۷-۲- فقدان خبر از حیات غایب ۶۱
- ۱۸- تشریفات صدور حکم موت فرضی ۶۲
- ۱۹- اشخاص درخواست کننده موت فرضی ۶۳
- ۲۰- آثار حکم موت فرضی ۶۴
- ۲۰-۱- پایان سمت امین ۶۴
- ۲۰-۲- لغو تضمینات گرفته شده از ورثه یا امین ۶۴
- ۲۰-۳- تعلق اموال به ورثه ۶۴
- ۲۰-۴- انحلال نکاح ۶۶
- ۲۱- آثار مراجعت غایب ۶۶
- ۲۱-۱- امور غیرمالی ۶۷
- ۲۱-۲- امور مالی ۶۸
- ۲۲- ثبت موت ۷۰
- مبحث سوم: انواع اشخاص حقوقی و آغاز و پایان شخصیت حقوقی آنها ۷۲
- ۱- انواع اشخاص حقوقی ۷۲
- ۱-۱- اشخاص حقوقی حقوق عمومی ۷۳
- ۱-۲- اشخاص حقوقی حقوق خصوصی ۷۳
- ۲- آغاز و پایان شخصیت حقوقی اشخاص حقوقی ۷۵
- ۲-۱- اشخاص حقوقی حقوق عمومی ۷۵

۸ □ (حقوق مدنی ۱) اشخاص و محجورین

- ۲-۲- اشخاص حقوقی حقوق خصوصی ۷۶
- ۳- تفاوت اشخاص حقیقی و حقوقی در قلمرو اهلیت ۸۰
- ۴- سلب حق تمتع و استیفاء ۸۲
- ۴-۱- حق تمتع ۸۲
- ۴-۲- حق اجراء ۸۳
- ۴-۳- حقوق مدنی ۸۳
- ۴-۴- سلب حق ۸۳
- ۴-۵- به طور کلی ۸۴
- مبحث چهارم: ممیزات اشخاص ۸۵
- ۱- نام کوچک ۸۶
- ۲- اسامی کوچک ممنوع ۸۷
- ۳- تغییر نام کوچک ۸۹
- ۴- مرجع صالح برای تغییر نام کوچک ۹۰
- ۴-۱- اداره ثبت احوال محل صدور سند ۹۰
- ۴-۲- دادگاه محل صدور سند ۹۱
- ۴-۳- رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور ۹۲
- ۵- حق تقدم در مورد نام‌های کوچک ۹۵
- ۶- نام خانوادگی ۹۶
- ۷- انتخاب نام خانوادگی ۹۶
- ۸- تغییر و اصلاح نام خانوادگی ۹۷
- ۸-۱- موارد تغییر نام خانوادگی ۹۸
- ۸-۲- موارد اصلاح نام خانوادگی ۹۹
- ۹- نام خانوادگی ممنوع ۹۹
- ۱۰- اشخاص صالح برای تقاضای تغییر نام خانوادگی ۱۰۰
- ۱۰-۱- اشخاص بالای ۱۸ سال ۱۰۰
- ۱۰-۲- اشخاص زیر ۱۸ سال ۱۰۰
- ۱۱- مرجع صالح برای تغییر نام خانوادگی ۱۰۱
- ۱۱-۱- سازمان ثبت احوال ۱۰۱
- ۱۱-۲- دادگاه صالح محل صدور سند ۱۰۱
- ۱۲- آثار تغییر نام و نام خانوادگی ۱۰۲
- ۱۲-۱- اعمال تغییر در تمام اسناد سجلی ۱۰۲
- ۱۲-۲- از دست رفتن حق اولویت نسبت به نام قبلی ۱۰۲
- ۱۲-۳- ایجاد اولویت نسبت به نام جدید ۱۰۲

فهرست مطالب □ ۹

- ۱۳- حق تقدم ۱۰۳
- ۱۴- شرایط ایجاد حق تقدم ۱۰۳
- ۱۴-۱- تعلق نام به شخص برای اولین بار ۱۰۳
- ۱۴-۲- قلمرو معین از اداره ثبت احوال ۱۰۴
- ۱۵- آثار ایجاد حق تقدم ۱۰۴
- ۱۵-۱- ممانعت از استفاده شخص ثالث ۱۰۴
- ۱۵-۲- انتقال از طریق ارث ۱۰۵
- ۱۵-۳- امکان انعقاد مصالحه ۱۰۵
- ۱۶- استثنائات ایجاد حق تقدم ۱۰۶
- ۱۶-۱- استفاده فرزندان زیر ۱۸ سال از نام خانوادگی پدر در زمان حیات ۱۰۶
- ۱۶-۲- استفاده فرزندان بالای ۱۸ سال از نام خانوادگی پدر بعد از فوت او ۱۰۶
- ۱۶-۳- استفاده زن از نام خانوادگی شوهر ۱۰۶
- ۱۷- نام خانوادگی فرزندان نامشروع ۱۰۸
- ۱۸- رای وحدت رویه ۱۱۰
- ۱۹- نام اشخاص حقوقی ۱۱۱
- ۱۹-۱- موسسات غیرتجاری ۱۱۲
- ۱۹-۲- موقوفات ۱۱۲
- ۱۹-۳- شرکت‌های تجاری ۱۱۲
- ۲۰- خصوصیات نام تجاری ۱۱۴
- ۲۰-۱- قابلیت نقل و انتقال ۱۱۴
- ۲۰-۲- مدت اعتبار ۱۱۴
- ۲۱- تغییر نام شخص حقوقی ۱۱۵
- ۲۲- تفاوت میان نام و علامت تجاری ۱۱۵
- ۲۳- قواعد حاکم بر نام ۱۱۷
- ۲۴- اقامتگاه ۱۱۸
- ۲۴-۱- سکونت شخص ۱۱۸
- ۲۴-۲- امور مهم ۱۱۸
- ۲۴-۳- مرکز امور ۱۱۹
- ۲۵- انواع اقامتگاه ۱۱۹
- ۲۵-۱- اقامتگاه اختیاری ۱۲۰
- ۲۵-۲- اقامتگاه اجباری ۱۲۰
- ۲۵-۳- اقامتگاه انتخابی ۱۲۰
- ۲۶- انواع اقامتگاه اجباری ۱۲۰

۱۰ □ (حقوق مدنی ۱) اشخاص و محجورین

- ۱۲۰..... ۲۶-۱- اقامتگاه زن شوهر دار
- ۱۲۲..... ۲۶-۲- اقامتگاه اختیاری زن
- ۱۲۴..... ۲۶-۳- اقامتگاه کارکنان دولت
- ۱۲۵..... ۲۶-۴- افراد نظامی
- ۱۲۶..... ۲۶-۵- محجورین
- ۱۲۶..... ۲۶-۶- خادم
- ۱۲۸..... ۲۶-۷- زندانیان
- ۱۲۸..... ۲۷- اقامتگاه انتخابی
- ۱۲۹..... ۲۷-۱- اقامتگاه تعیین شده در قرارداد
- ۱۲۹..... ۲۷-۲- اقامتگاه تعیین شده در دعوی
- ۱۳۰..... ۲۸- اقامتگاه اشخاص حقوقی
- ۱۳۱..... ۲۹- قواعد حاکم بر اقامتگاه
- ۱۳۲..... ۳۰- تفاوت میان اقامتگاه، نشانی و سکونتگاه
- ۱۳۳..... ۳۱- تابعیت
- ۱۳۳..... ۳۲- کسب تابعیت
- ۱۳۳..... ۳۲-۱- ملاک خون
- ۱۳۳..... ۳۲-۲- ملاک خاک
- ۱۳۴..... ۳۳- ترک تابعیت
- ۱۳۵..... ۳۴- تابعیت اشخاص حقوقی
- ۱۳۵..... ۳۴-۱- در ایران تشکیل شود
- ۱۳۶..... ۳۴-۲- مرکز اصلی آن در ایران باشد
- ۱۳۶..... ۳۵- قواعد حاکم بر تابعیت
- ۱۳۷..... مبحث پنجم: اسناد سجلی
- ۱۳۷..... ۱- انواع اسناد سجلی
- ۱۳۷..... ۱-۱- شناسنامه
- ۱۳۸..... ۱-۲- گواهی ولادت
- ۱۳۸..... ۱-۳- گواهی فوت
- ۱۳۹..... ۱-۴- ثبت ازدواج و طلاق
- ۱۳۹..... ۲- تصحیح اسناد سجلی
- ۱۴۰..... ۲-۱- اشتباه در نتیجه ی اعلام صاحب سند
- ۱۴۰..... ۲-۲- اشتباه در نتیجه ی تحریر تنظیم کننده سند
- ۱۴۲..... ۳- اعتبار اسناد سجلی

فصل دوم: حقوق محجورین	۱۴۳
مبحث اول: محجورین و انواع آن	۱۴۳
۱- مفهوم حجر	۱۴۳
۲- اسباب حجر در فقه و حقوق	۱۴۳
۳- انواع محجورین	۱۴۶
۴- صغار	۱۴۶
۵- انواع صغیر	۱۴۸
۱-۵- صغیر غیر ممیز	۱۴۸
۲-۵- صغیر ممیز	۱۴۸
۶- جنون	۱۴۸
۷- انواع جنون	۱۴۹
۱-۷- جنون دائمی	۱۴۹
۲-۷- جنون ادورای	۱۴۹
۸- سفه	۱۴۹
۹- اثر حجر	۱۵۰
۱-۹- از دست دادن توانایی اجرای حق	۱۵۰
۲-۹- انتخاب سرپرست	۱۵۰
۳-۹- مسئولیت کیفری	۱۵۱
۱۰-۱- مبنای حجر محجورین	۱۵۱
مبحث دوم: اعمال حقوقی محجورین	۱۵۲
۱- انواع ضمانت اجرای اعمال حقوقی	۱۵۳
۱-۱- صحیح	۱۵۳
۲-۱- باطل	۱۵۳
۳-۱- غیر نافذ	۱۵۴
۲- اعمال حقوقی صغیر	۱۵۴
۱-۲- اقوال صغیر	۱۵۵
۲-۲- اعمال صغیر	۱۵۷
۳- مجنون	۱۶۱
۱-۳- مجنون دائمی	۱۶۱
۲-۳- مجنون ادورای	۱۶۱
۴- سفیه	۱۶۲
۱-۴- عقود غیرمالی	۱۶۲
۲-۴- عقود مالی	۱۶۳

۱۲ □ (حقوق مدنی ۱) اشخاص و محجورین

- ۱۶۳..... ۵- خروج از حجر
- ۱۶۵..... ۶- رای وحدت رویه
- ۱۶۸..... ۷- سن رشد
- ۱۶۹..... ۸- تعارض حکم مواد ۲۱۲ و ۲۱۳ قانون مدنی
- ۱۷۱..... ۹- مسئولیت مدنی محجورین
- ۱۷۳..... مبحث سوم: سرپرست محجورین
- ۱۷۳..... ۱- انواع سرپرست
- ۱۷۴..... ۱-۱- ولی قهری
- ۱۷۵..... ۱-۲- وصی
- ۱۷۶..... ۱-۳- قیم
- ۱۷۷..... ۲- موارد اولویت تعیین قیم
- ۱۷۷..... ۱-۲- خویشان به طور کلی
- ۱۷۸..... ۲-۲- پدر و مادر
- ۱۷۸..... ۲-۳- شوهر
- ۱۷۸..... ۳- موارد ممنوعیت قیم شدن
- ۱۷۹..... ۴- شخص حقوقی به عنوان قیم
- ۱۸۰..... ۵- موارد اقدام و نصب سرپرست
- ۱۸۱..... ۱-۵- موارد اقدام ولی قهری
- ۱۸۲..... ۲-۵- موارد اقدام وصی
- ۱۸۲..... ۳-۵- موارد نصب قیم
- ۱۸۳..... ۶- موارد تعیین قیم علی رغم حضور ولی یا وصی
- ۱۸۳..... ۱-۶- عدم اتصال جنون یا سفه به دوران صغارت
- ۱۸۳..... ۲-۶- احراز عدم مصلحت ولی یا وصی
- ۱۸۵..... ۳-۶- عدم انجام وظایف از سوی ولی قهری یا وصی
- ۱۸۸..... ۴-۶- مسلمان نبودن وصی مولی علیه مسلم
- ۱۸۹..... مبحث چهارم: حقوق و تکالیف سرپرست
- ۱۸۹..... ۱- حقوق و تکالیف ولی قهری
- ۱۸۹..... ۱-۱- حدود اختیار ولی قهری
- ۱۹۰..... ۲-۱- استقلال عمل ولی قهری
- ۱۹۰..... ۳-۱- اجرت ولی قهری
- ۱۹۱..... ۲- وصی
- ۱۹۲..... ۱-۲- امور غیرمالی
- ۱۹۲..... ۲-۲- امور مالی

فهرست مطالب □ ۱۳

۱۹۳	۲-۳- اجرت وصی	۱۹۳
۱۹۳	۳- قیم	۱۹۳
۱۹۴	۴- تفاوت وظایف قیم با ولی قهری و سرپرست	۱۹۴
۱۹۴	۵- وظایف قیم	۱۹۴
۱۹۵	۵-۱- وظایف قیم بعد از انتخاب و قبل از آغاز قیمومت	۱۹۵
۱۹۵	۵-۲- وظایف قیم بعد از اجرایی شدن قیمومت	۱۹۵
۱۹۸	۵-۳- وظایف قیم بعد از پایان قیمومت	۱۹۸
۱۹۸	۶- ممنوعیت‌های قیم	۱۹۸
۱۹۹	۶-۱- ممنوعیت مطلق	۱۹۹
۲۰۰	۶-۲- ممنوعیت نسبی	۲۰۰
۲۰۴	۷- نظارت بر قیم	۲۰۴
۲۰۴	۷-۱- نظارت اطلاعی	۲۰۴
۲۰۴	۷-۲- نظارت استصوابی	۲۰۴
۲۰۴	۸- پایان سمت قیم	۲۰۴
۲۰۵	۸-۱- عزل	۲۰۵
۲۰۸	۸-۲- انعزال	۲۰۸
۲۰۹	۸-۳- تعلیق	۲۰۹
۲۱۰	۸-۴- استعفاء	۲۱۰
۲۱۰	۹- زوال سبب قیمومت	۲۱۰
۲۱۱	۱۰- زوال حجر	۲۱۱
۲۱۱	۱۰-۱- آغاز حجر قبل از بلوغ	۲۱۱
۲۱۲	۱۰-۲- آغاز حجر بعد از بلوغ	۲۱۲
۲۱۳	منابع	۲۱۳